

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 281/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. A., B., zastúpeného spoločnosťou T. s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. R. P., PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a b) Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora Mgr. M. L. v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. EX 1178/2011, sp. zn. EX 1179/2011 a sp. zn. EX 1180/2011 a exekučnými príkazmi na zriadenie záložného práva sp. zn. EX 1178/2011 z 21. januára 2013, sp. zn. EX 1179/2011 z 21. januára 2013 a sp. zn. EX 1180/2011 z 21. januára 2013 a exekučnými príkazmi na prikázanie pohľadávky v banke sp. zn. EX 1178/2011 z 21. januára 2013, sp. zn. EX 1179/2011 z 21. januára 2013 a sp. zn. EX 1180/2011 z 21. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. A. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2013 doručená sťažnosť JUDr. M. A., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou T. s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. R. P., PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a b) ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdneho exekútora Mgr. M. L. (ďalej len „súdny exekútor“) v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. EX 1178/2011, sp. zn. EX 1179/2011 a sp. zn. EX 1180/2011 a exekučnými príkazmi na zriadenie záložného práva sp. zn. EX 1178/2011 z 21. januára 2013, sp. zn. EX 1179/2011 z 21. januára 2013 a sp. zn. EX 1180/2011 z 21. januára 2013 a exekučnými príkazmi na prikázanie pohľadávky v banke sp. zn. EX 1178/2011 z 21. januára 2013, sp. zn. EX 1179/2011 z 21. januára 2013 a sp. zn. EX 1180/2011 z 21. januára 2013 (ďalej len „namietané exekučné príkazy“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že podaním návrhu na začatie exekúcie Sociálnou poisťovňou, a. s., ako oprávneným boli proti sťažovateľovi začaté tri exekučné konania na základe troch samostatných exekučných titulov – právoplatných a vykonateľných rozhodnutí oprávneného o povinnosti zaplatiť sumu 1 143,90 € (exekučné konanie sp. zn. EX 1178/2011), sumu 1 134,57 € (exekučné konanie sp. zn. EX 1179/2011) a sumu 654,42 € (exekučné konanie sp. zn. EX 1180/2011).

Sťažovateľ vo všetkých troch exekučných konaniach uhradil pohľadávky oprávneného vyplývajúce z exekučných titulov po začatí exekučných konaní a po vydaní poverení súdnemu exekútorovi Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) na vykonanie exekúcie, avšak predtým, ako mu boli doručené upovedomenia súdneho exekútora o začatí exekučných konaní.

Sťažovateľ podal námietky proti upovedomeniam o začatí exekúcie a proti trovám exekúcie.

Okresný súd svojimi uzneseniami sp. zn. 37 Er 6867/2011 z 5. júna 2012 (v exekučnom konaní sp. zn. EX 1178/2011) a sp. zn. 37 Er 6870/2011 zo 6. júna 2012 (v exekučnom konaní sp. zn. EX 1180/2011) námietky sťažovateľa proti exekúcii zamietol a námietkam sťažovateľa proti trovám exekúcie vyhovel. Zamietnutie námietok proti exekúcii okresný súd v označených uzneseniach podrobnejšie neodôvodňoval, resp. v časti odôvodnia svojich uznesení uviedol, že *„Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.“*. Námietkam proti trovám exekúcie okresný súd vyhovel z dôvodu ich nepreskúmateľnosti.

V exekučnom konaní sp. zn. EX 1178/2011 a sp. zn. EX 1180/2011 následne súdny exekútor vydal tzv. opravné upovedomenia o začatí exekúcie, v ktorých predmet exekučného konania tvoria už len trovy súdneho exekútora pozostávajúce z 10 % odmeny z vymoženej pohľadávky oprávneného a hotové výdavky.

Sťažovateľ podal námietky aj proti týmto opravným upovedomeniam o začatí exekúcie, ktoré boli zamietnuté uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Er 6867/2011 zo 6. novembra 2012 (v exekučnom konaní sp. zn. EX 1178/2011) a sp. zn. 37 Er 6870/2011 zo 6. novembra 2012 (v exekučnom konaní sp. zn. EX 1180/2011).

V exekučnom konaní sp. zn. EX 1179/2011 okresný súd uznesením sp. zn. 37 Er 6868/2011 z 12. apríla 2012 odmietol námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie ako oneskorene podané.

Súdny exekútor následne 21. januára 2013 vydal namietané exekučné príkazy vo všetkých troch namietaných exekučných konaniach a 24. januára 2013 vykonal exekúciu prikázaním peňažných prostriedkov z účtu sťažovateľa vedeného v T., a. s., z titulu uspokojenia svojich trov exekúcie.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namietané exekučné príkazy mu boli doručené 5. februára 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta nezákonný a neústavný postup súdneho exekútora v označených exekučných konaniach, ako i nezákonnosť a neústavnosť namietaných exekučných príkazov. Podľa sťažovateľa súdny exekútor nezákonne blokoval peňažné prostriedky na rôznych účtoch sťažovateľa v sume pohľadávok vyplývajúcich z exekučných titulov, ako aj v sume trov súdneho exekútora, a to aj duplicitne. Porušenie svojich základných a iných práv vidí sťažovateľ najmä v tom, že súdny exekútor pokračoval vo vykonaní exekučného konania aj potom, ako sťažovateľom boli uhradené pohľadávky vyplývajúce z exekučných titulov, a to vymáhaním svojich trov exekúcie. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 1179/2011 sťažovateľ namietal aj skutočnosť, že súdny exekútor pokračoval vo vykonaní exekúcie vymáhaním svojich trov napriek tomu, že sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 Er 6868/2011 z 12. apríla 2012 o odmietnutí námietok sťažovateľa proti trovám exekúcie ako oneskorene podaných, o ktorom dosiaľ nebolo odvolacím súdom rozhodnuté.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálehom:

„1. Základné práva JUDr. M. A... podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a b) Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Mgr. M. L., súdneho exekútora... v konaní EX 1178/2011, EX 1179/2011 a EX 1180/2011 a pri vydaní exekučného príkazu na zriadenie záložného práva EX 1178/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučného príkazu na zriadenie záložného práva EX 1179/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučného príkazu na zriadenie

záložného práva EX 1180/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky v banke EX 1178/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky v banke EX 1179/2011 zo dňa 21. 1. 2013 a exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky v banke EX 1180/2011 zo dňa 21. 1. 2013, porušené boli.

2. Exekučný príkaz na zriadenie záložného práva EX 1178/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučný príkaz na zriadenie záložného práva EX 1179/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučný príkaz na zriadenie záložného práva EX 1180/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučný príkaz na prikázanie pohľadávky v banke EX 1178/2011 zo dňa 21. 1. 2013, exekučný príkaz na prikázanie pohľadávky v banke EX 1179/2011 zo dňa 21. 1. 2013 a exekučný príkaz na prikázanie pohľadávky v banke EX 1180/2011 zo dňa 21. 1. 2013, vydané Mgr. M. L., súdnym exekútorom..., sa zrušujú.

3. JUDr. M. A. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 133.000 Euro..., ktoré mu je Mgr. M. L., súdny exekútor, povinný vyplatiť do rúk jeho právneho zástupcu T. s. r. o..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Mgr. M. L., súdny exekútor je povinný uhradiť JUDr. M. A. trovy právneho zastúpenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných a iných práv postupom súdneho exekútora a exekučnými príkazmi vydanými súdnym exekútorom, a nie postupom a rozhodnutiami exekučného súdu, preto ústavný súd v daných okolnostiach posudzoval prvotne svoju právomoc na prerokovanie veci.

Podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí uskutočňovaný podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Záver o tom, že súdna exekúcia je súčasťou základného práva na súdnu ochranu, vychádza z toho, že exekúciu síce vykonáva súdny exekútor, ale na základe splnomocnenia štátom, ktoré sa materializuje v konkrétnej veci poverením exekučného súdu na vykonanie exekúcie. Toto poverenie (bez neho by súdna exekúcia nemala zákonný podklad a bola by absolútne neprípustná) potvrdzuje, že súdny exekútor koná, rozhoduje a exekuuje v mene súdnej moci (čl. 142 ods. 1 ústavy).

Z už judikovaných záverov ústavného súdu o súdnej exekúcii ako súčasť základného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) vyplýva, že súdna exekúcia vykonávaná podľa Exekučného poriadku musí byť uskutočňovaná aj v súlade s princípmi spravodlivého procesu v širšom slova zmysle, ktoré sú obsiahnuté v čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Súdnu exekúciu riadi exekučný súd, ktorý má dosah na zákonnosť vykonávanej exekúcie v rozsahu zabezpečujúcom pre oprávneného a povinného uplatnenie rovnakých práv a plnenie len zákonom vyžadovaných povinností.

Ústavný súd konštatuje, že v súlade s Exekučným poriadkom preskúmanie postupu, resp. činnosti súdneho exekútora a kontrola zákonnosti a ústavnosti jeho postupu a rozhodnutí v exekučnom konaní, patrí prioritne do právomoci všeobecného súdu, ktorý súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

V súlade so zásadou subsidiarity právomoc ústavného súdu na preskúmanie postupu súdneho exekútora môže byť daná len v prípadoch, keď neexistuje prostriedok nápravy podľa Exekučného poriadku.

Ak účastník exekučného konania využije prostriedky nápravy podľa Exekučného poriadku, v súlade so zásadou subsidiarity môže byť daná právomoc ústavného súdu len vo vzťahu k preskúmaniu postupu či rozhodnutia exekučného súdu o prostriedku nápravy (rozhodnutiu o námietkach, rozhodnutiu o návrhu na zastavenie exekúcie a pod.), ak voči nemu už neexistuje iný prostriedok nápravy pred všeobecným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade vo vzťahu k namietanému ústavne nesúladnému postupu súdneho exekútora (pokiaľ ide o upustenie od vykonania exekúcie, ak sťažovateľ splnil to, čo mu ukladá exekučný titul pred doručením upovedomenia o začatí exekúcie, pokračovanie v exekúcii o vymoženie trov súdneho exekútora, spôsob určenia výšky trov exekútora pri splnení povinnosti vyplývajúcich z exekučného titulu po začatí exekúcii a po vydaní poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, avšak pred doručením upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľovi) sťažovateľ podal námietky proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie, čím využil prostriedky nápravy, ktoré mal k dispozícii podľa Exekučného poriadku.

Rozhodnutiami exekučného súdu o námietkach sťažovateľa bol v podstate odobrený postup súdneho exekútora na pokračovanie v exekučných konaniach (aj po dobrovoľnom splnení pohľadávok vyplývajúcich z exekučných titulov sťažovateľov), a to vymáhaním trov samotného súdneho exekútora.

Ústavný súd zároveň poznamenáva, že v rámci svojej prieskumnej právomoci mohol preskúmať ústavnú konformnosť rozhodnutí exekučného súdu o námietkach sťažovateľa eventuálne o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie (ak by sťažovateľ takýto ďalší prostriedok nápravy využil).

Sťažovateľ však v zákonnej lehote nepodal sťažnosť ústavnému súdu proti rozhodnutiam exekučného súdu o jeho námietkach proti exekúcii a trovám exekúcie.

Ústavnému súdu už v súlade so zásadou subsidiarity preto neprináleží preskúmať postup súdneho exekútora vopred odobrený týmito rozhodnutiami exekučného súdu.

Z uvedeného ústavný súd vyvodzuje, že v danej veci nemá právomoc na prerokovanie tejto veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol v celom rozsahu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2013